

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Αθήνα 4 Φεβρουαρίου 2025

Βουλευτρια Β3 Νότιου Τομέα Αθήνας

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

Κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: Να αντιμετωπιστούν άμεσα στους κλάδους των μεταφορών, της ιδιωτικής υγείας, του επισιτισμού και των τραπεζών, οι παράνομοι και καταχρηστικοί όροι στις ατομικές συμβάσεις εργασίας και να διασφαλιστούν τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων.

Παρά τις θριαμβολογίες της υπουργού εργασίας για αυξήσεις των αποδοχών και βελτίωση των όρων και συνθηκών εργασίας για τους εργαζόμενους, η πραγματικότητα στους εργασιακούς χώρους, όπως έχουμε επανειλημμένα τονίσει, είναι τελείως διαφορετική.

Τα αντεργατικά νομοθετήματα της κυβέρνησης, η απορρύθμιση του εργατικού δικαίου, η αδράνεια του υπουργείου Εργασίας και η υποβάθμιση της Επιθεώρησης Εργασίας έχουν οδηγήσει σε συνεχή έξαρση της εργοδοτικής αυθαιρεσίας την τελευταία πενταετία με καταπάτηση στοιχειωδών εργασιακών δικαιωμάτων, απλήρωτη εργασία και επιβολή συνθηκών εργασίας ακραίας ελαστικοποίησης και επισφάλειας.

Σύμφωνα με καταγγελίες σωματείων και παρατάξεων από διαφορετικούς κλάδους (**Ομοσπονδία Συνδικάτων Μεταφορών Ελλάδας, Κλαδικό Σωματείο Προσωπικού Ιδιωτικών Κλινικών, Γηροκομείων, Εργαστηρίων, Διαγνωστικών Κέντρων και Συναφών Χώρων Αθήνας, Σύλλογος Δανειζομένου Προσωπικού Τραπεζικού Τομέα, Δίκτυο Εργαζομένων Επισιτισμού -Τουρισμού**) οι οποίες περιλαμβάνονται και σε επιστολή που έχει σταλεί στην υπουργό Εργασίας και δεν έχει απαντηθεί, σε πολλούς εργασιακούς χώρους οι εργαζόμενοι προκειμένου να εξασφαλίσουν μια θέση εργασίας ή να διασφαλίσουν την υπάρχουσα, αναγκάζονται να υπογράψουν ατομικές συμβάσεις εργασίας με όρους παράνομους και καταχρηστικούς που τους στερούν βασικά εργασιακά δικαιώματα και δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην καθημερινότητά τους.

Όπως φαίνεται από τις καταγγελίες και τους διαφορετικούς κλάδους από τους οποίους προέρχονται, τα φαινόμενα ατομικών συμβάσεων που περιλαμβάνουν όρους παράνομους και καταχρηστικούς δεν αφορούν μεμονωμένα περιστατικά, αλλά δυστυχώς αποτελούν συνήθεις πρακτικές σε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με τις καταγγελίες των σωματείων:

-Στον **κλάδο των Μεταφορών**, όπως έχει ήδη πολλές φορές καταγγεληθεί, οι επιχειρήσεις των ΚΤΕΛ, ενεργούν πλέον ανεξέλεγκτα, επιβάλλοντας όρους εργασίας καταχρηστικούς ή και ευθέως παράνομους.

Οι εργαζόμενοι οδηγοί στο ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης που θα εξυπηρετήσουν τη δημόσια συγκοινωνία στη Θεσσαλονίκη, βάσει σύμβασης ανάθεσης από τον ΟΣΕΘ, έχουν υπογράψει συμβάσεις που περιλαμβάνουν πληθώρα παράνομων και καταχρηστικών όρων. Μετά από αγώνα των συνδικάτων αναγκάστηκαν να υπαναχωρήσουν σε κάποιους από αυτούς, αρκετοί όμως παραμένουν ακόμα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω όροι της ατομικής σύμβασης των οδηγών:

-Θα πρέπει να μείνουν άνεργοι για ένα χρόνο μετά τη λήξη της σύμβασής τους ή και την απόλυσή τους, διότι αν προσληφθούν ως οδηγοί από κάποια άλλη μεταφορική επιχείρηση θα πρέπει να πληρώνουν στο ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης ποινική ρήτρα 20 ευρώ (αρχικά ήταν 100!) για κάθε ημέρα που θα εργάζονται αλλού, ενέργεια που το ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης θεωρεί ως “πράξη ανταγωνισμού”

-Αν τελικά το έργο δεν ανατεθεί από τον ΟΣΕΘ στο ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης, η ατομική σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου που έχει συναφθεί “θα θεωρείται ότι δεν έχει συναφθεί ποτέ” και το ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης δεν θα έχει καμία υποχρέωση για μισθούς ή αποζημίωση απέναντι στον εργαζόμενο που έχει δεσμεύσει το χρόνο του και έχει ενδεχομένως απορρίψει άλλες επαγγελματικές προτάσεις.

-Ο εργαζόμενος αποδέχεται έναν Κανονισμό Εργασίας τον οποίο δεν έχει δει ποτέ, ούτε είναι γνωστό εάν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις του ν.δ. 3789/1956 κατά την κατάρτισή του

-Ο εργαζόμενος θα πρέπει να έχει έγγραφη εντολή της Διεύθυνσης για υπερωρίες, διαφορετικά δεν θα αμείβεται για αυτές. Εάν δηλαδή ένα δρομολόγιο δεν έχει ολοκληρωθεί έως τη λήξη του ωραρίου του, ο οδηγός θα έχει δυο επιλογές: είτε να ακινητοποιήσει το όχημα και να περιμένει, αυτός και οι επιβάτες, την έγγραφη εντολή της Διεύθυνσης για την πραγματοποίηση υπερωρίας, είτε να ολοκληρώσει το δρομολόγιο χωρίς να αναμένει έγγραφη εντολή και χωρίς να λάβει αμοιβή για την υπερωρία του.

-Ο εργαζόμενος μπορεί να απολυθεί οποτεδήποτε χωρίς να δικαιούται μισθούς έως τη λήξη της σύμβασης, αφού κατά το ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης ακόμα και η άπαξ καθυστερημένη προσέλευση στην εργασία θεωρείται ως σπουδαίος λόγος για την αζήμια καταγγελία της.

-Ο εργαζόμενος που προσλαμβάνεται από το ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης, θα είναι υποχρεωμένος να εργάζεται και σε οποιονδήποτε τρίτο που θα του υποδείξει το ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης, χωρίς κανένα περιορισμό ούτε ως προς το ποιος είναι ο τρίτος, ούτε ως προς το είδος της εργασίας.

Παρεμφερείς επίσης ατομικές συμβάσεις εργασίας, σύμφωνα με την καταγγελία, αναγκάζονται να υπογράψουν οι εργαζόμενοι οδηγοί στην **ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ** οι οποίοι προσλαμβάνονται για να εξυπηρετήσουν τη δημόσια συγκοινωνία στο νομό Αττικής βάσει σύμβασης ανάθεσης από τον ΟΑΣΑ.

Παρόμοια είναι η κατάσταση και τον **κλάδο της ιδιωτικής υγείας**. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με τις καταγγελίες, εργαζόμενοι του ομίλου «**EUROMEDICA**» υποχρεούνται να υπογράψουν τροποποίηση της ατομικής σύμβασης εργασίας με όρους οι οποίοι προβλέπουν :

- Κάθε είδους προσαύξηση που προκύπτει από υπερεργασία, πρόσθετη εργασία, εργασία σε αργία, νυχτερινή εργασία, εργασία κατά την 6^η ημέρα δεν θα καταβάλλεται αλλά θα συμψηφίζεται στις τυχόν ανώτερες από τις νόμιμες αποδοχές που καταβάλλει ο εργοδότης. Στην πράξη η οφειλόμενη αποζημίωση υπερβαίνει κατά πολύ τις τυχόν ανώτερες από τις νόμιμες αποδοχές, όμως η διαφορά δεν καταβάλλεται.
- Ο εργαζόμενος υποχρεούται να συμμετέχει σε επαγγελματικά σεμινάρια που οργανώνει η επιχείρηση, οπουδήποτε κι αν πραγματοποιούνται, «έστω και μετά τη λήξη της ημερήσιας εργασίας χωρίς η υπέρβαση αυτή του ωραρίου να θεμελιώνει αξίωση για καταβολή υπερεργασιακής ή υπερωριακής ή πρόσθετης άλλης αμοιβής.» Όμως ο χρόνος για επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση του εργαζομένου, η οποία επιβάλλεται από τον εργοδότη, αποτελεί χρόνο εργασίας και επομένως ο εργαζόμενος δικαιούνται αμοιβή εφόσον αυτή πραγματοποιείται εκτός του νόμιμου ωραρίου.
- Ο εργαζόμενος υποχρεούται να δέχεται τη μετακίνηση σε θέση άλλης ειδικότητας από αυτή που προσλήφθηκε, χωρίς αυτό να αποτελεί βλαπτική μεταβολή
- Ο εργοδότης μπορεί να μεταθέτει τον εργαζόμενο προσωρινά ή μόνιμα σε οποιαδήποτε εγκατάσταση διατηρεί ο ίδιος (ο εργοδότης) ακόμα και σε συνεργαζόμενη επιχείρηση.
- Ο εργοδότης μπορεί να μετατρέπει την πενθήμερη εργασία σε εξαήμερη και το αντίστροφο, και να μετατρέπει το ωράριο εργασίας από συνεχές σε διακεκομμένο ή κυλιόμενο σε βάρδιες.

Αντίστοιχα, στον **κλάδο του Επισιτισμού** πολλοί εργαζόμενοι/ες αντιμετωπίζοντας το φάσμα της ανεργίας και για να εξασφαλίσουν μία θέση εργασίας, υπογράφουν ατομικές συμβάσεις εργασίας που «κρύβουν» καταχρηστικούς όρους.

Σύμφωνα με την καταγγελία, γνωστή αλυσίδα εστίασης προβλέπει συμψηφισμό με τις υπέρτερες των νομίμων καταβαλλόμενες αποδοχές, των αξιώσεων του μισθωτού για πρόσθετες αποδοχές υπερεργασίας, αποζημίωσης νυχτερινής εργασίας, Κυριακών, εξαιρέσιμων εορτών, με αποτέλεσμα οι εργοδότες να αποζημιώσουν ελάχιστα ή καθόλου την νυχτερινή εργασία ή/και την εργασία τις Κυριακές και αργίες, παρά το γεγονός ότι πρόκειται για επιχειρήσεις εστίασης που λειτουργούν κατά κανόνα βραδινές ώρες και όλες τις Κυριακές του χρόνου.

Η μόνη διέξοδος για τον εργαζόμενο είναι να καταφύγει στην δικαστική οδό, κάτι που συνήθως γίνεται αφού παραιτηθεί ή απολυθεί. Μπορεί να διεκδικήσει δεδουλευμένα των πέντε τελευταίων ετών, χωρίς βέβαιο αποτέλεσμα και με ένα οικονομικό κόστος που για πολλούς είναι απλά απαγορευτικό.

Στον Τραπεζικό τομέα και συγκεκριμένα στους εργαζόμενους της **Εθνικής Τράπεζας** μέσω της εταιρείας **Mellon**, χρειάστηκε να γίνουν ερωτήσεις και αναφορές στην Βουλή, ανακοινώσεις του Συλλόγου και άλλων συνδικαλιστικών φορέων, δεκάδες επιστολές προς την επιχείρηση, την τράπεζα, κ.α. ώστε τελικά η εταιρεία Mellon Technologies να απαλείψει από τις ατομικές συμβάσεις όρους οι οποίοι προέβλεπαν ότι:

-δεν θα υπάρχει αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόληση!

-οι μηνιαίες αποδοχές περιλαμβάνουν και την αμοιβή για υπερεργασία, εργασία Κυριακής, αργίας, νύχτας και για ετοιμότητα προς εργασία!

-οι μηνιαίες αποδοχές καλύπτουν «κάθε τυχόν πρόσθετη μη συναφή εργασία».

Σύμφωνα με το σωματείο παρά τη δέσμευση του Υφυπουργού Εργασίας και τις αποφάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας η εταιρεία έχει τροποποιήσει μέχρι σήμερα ένα πολύ μικρό αριθμό συμβάσεων αφαιρώντας τους παραπάνω σαφώς παράνομους και καταχρηστικούς όρους και όχι στο σύνολο των εργαζομένων.

Επειδή

-από το σύνολο των παραπάνω καταγγελιών είναι προφανές ότι γίνεται κανονικότητα μια κατάσταση ακραίας εργοδοτικής αυθαιρεσίας στην οποία οι εργαζόμενοι εξαναγκάζονται να υπογράψουν συμβάσεις εργασίας με παράνομους και καταχρηστικούς όρους, οι οποίοι οδηγούν σε περιστολή βασικών εργασιακών δικαιωμάτων και υποβαθμίζουν περαιτέρω τους όρους και τις συνθήκες εργασίας τους

- οι καταχρηστικοί όροι στις ατομικές συμβάσεις εργασίας οδηγούν σε μείωση των αποδοχών των εργαζομένων (με τη μη καταβολή αποδοχών υπερωριακή απασχόλησης, προσαυξήσεων για εργασία Κυριακή ή βραδινή εργασία κλπ) αναιρώντας τις όποιες αυξήσεις στον κατώτατο μισθό και δημιουργούν ακόμα μεγαλύτερα προβλήματα επιβίωσης στους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους, που ήδη δυσκολεύονται να βγάλουν το μήνα, λόγω των χαμηλών μισθών και του συνεχώς αυξανόμενου κόστους ζωής

- όπως αναδεικνύεται από τις καταγγελίες, χιλιάδες εργαζόμενοι αναγκάζονται να υπογράψουν όρους εργασίας ακραίας ελαστικοποίησης και επισφάλειας, που δημιουργούν προβλήματα τόσο στην εργασιακή τους καθημερινότητα όσο και στον προγραμματισμό της προσωπικής και οικογενειακής ζωής τους

Ερωτάται η κ. Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης:

- Τι έλεγχοι έχουν γίνει για τις παραπάνω καταγγελίες των σωματείων και τι αποτελέσματα είχαν;

- Θα αντιμετωπίσει την συνεχιζόμενη εργοδοτική αυθαιρεσία και παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας και θα διασφαλίσει τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων στους κλάδους των μεταφορών, της υγείας, του επισιτισμού και των τραπεζών;

-Θα αντιμετωπίσει τη συνεχώς αυξανόμενη εργοδοτική πρακτική να υποχρεώνονται οι εργαζόμενοι σε υπογραφή ατομικών συμβάσεων εργασίας που περιλαμβάνουν όρους παράνομους και καταχρηστικούς;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Θεανώ Φωτίου

Χουσεΐν Ζεϊμπέκ

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Οζγκιούρ Φερχάτ